

Տ. ՄՈՎՍԵՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԳԱՅԱՆԵ ՎԱՆՔՈՒՄ ՀԱՅՈՑ ԲԱՆԱԿԻ ՕՐՎԱ ԱՌԻԹԻՎ

(29 հունվարի 2023 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Ես եմ, մի՛ վախեցե՛ք»
(Յովհ. Զ. 20):

Սիրելի՛ հավատացյալներ, այսօրվա ավետարանական ընթերցումը Հովհաննու Ավետարանի Զ. գլխի այն հատվածն է, որտեղ նկարագրվում է Տեր Հիսուսի՝ ծովի վրայով քայլելու հրաշքը (Յովհ. Զ. 15–21):

Մի երեկո, երբ Հիսուս առանձին բարձրացել էր լեռը աղոթելու, Նրա աշակերտները նավ նստեցին, որ ծովի մյուս կողմը գնան: Արդեն մթնել էր, նրանք շուրջ 25–30 ասպարեզ թիավարել էին, սակայն սաստիկ քամու պատճառով ծովն ալեկոծվում էր: Նրանք առանց Հիսուսի երկար ժամանակ թիավարում էին, բայց ապարդյուն, նավն առաջ չէր ընթանում, որովհետեւ հողմն ու ալիքները իրենց հակառակ էին: Հանկարծ նրանք տեսնում են Հիսուսին, որ քայլում էր ծովի վրայով ու մոտենում էր իրենց: Եւ կարծելով, թե ուրվական է, սաստիկ վախենում են ու խուճապի մատնվում: Հիսուս ասում է նրանց. «Ես եմ, մի՛ վախեցե՛ք»,— ու երբ բարձրանում է նավակը, քամին դադարում է ու նավը անմիջապես հասնում այնտեղ, ուր որ ուղեւորվում էին»:

Այս հրաշքի պատմության կարեւոր խորհրդանշերից են նավն ու ծովը: Ավետարանում ծովը խորհրդանշում է աշխարհը, իսկ նավը՝ մեր անձնական կյանքը: Քրիստոնյայի կյանքը մի նավագնացություն է: Մենք էլ հանդիպակաց կողմը՝ նավահանգիստ հասնել ենք ուղում, որը հավիտենական կյանքն է, որ ամեն հավատացյալ փափագում է մտնել իր կյանքի ավարտին, քանի որ Աստված այդպես խոստացավ իր հետեւորդներին: Մինչդեռ ճանապարհը հեշտ չէ, փոթորիկներ կան եւ դժվար է մեր նավակը այս կյանք կոչվող ալեկոծ ծովի մեջ դեպի առաջ թիավարել, մա-

նավանդ այն ժամանակ, երբ Հիսուսը մեր նավ մեջ չէ: Սակայն հավատի, ապաշխարության ու աղոթքի շնորհիվ, այդ բոլոր դժվարությունների պահին հայտնվում է Տիրոջ զորավոր օգնությունը մեզ, Աստված մտնում է մեր նավն ու փրկում նավաբեկությունից:

Սիրելիներ, մենք երբեմն ավետարանը սխալ ենք հասկանում, մտածելով, թե Աստված մեզ պիտի փրկի մեր բոլոր նեղություններից, բայց այդպես չէ: Մեր նեղությունների ժամանակ Աստված երբեմն միայն դիտողի դերում է հանդես գալիս եւ մեզ ասում. «Ես եմ, մի՛ վախեցեք»: Աստված մեզ համար փրկության նավահանգիստը ու այնտեղ տանող ճանապարհը պատրաստել է, սակայն այդ ճանապարհն ինքներս պետք է անցնենք, փորձություններն ու դժվարությունները ինքնուրույն պետք է հաղթահարենք՝ ապագայի հույսով, հավատով, ապաշխարությամբ ու համբերատարությամբ, որ Աստծու օգնությունը վաստակենք: Աստված չի կարող մեզ փրկել առանց մեզ:

Շատ օրեր չեն անցել Ս. Ծննդյան ու Աստվածահայտնության տոնից, երբ վերստին հաղորդ դարձանք Տիրոջ Ս. Ծննդյան խորհրդին, որ Աստված մարմին առավ ամենաանշուք վայրում, ամենախեղճ մարդկանց միջավայրում, ցույց տալով, որ տեղակ է մարդկանց տառապանքների: Համաձայն մարգարեության՝ Նրա անունը պիտի լիներ «էմմանուել» (Ես. է. 14), որ նշանակում է «Աստված մեզ հետ» (Մատթ. Ա. 23): Այո՛, Աստված մեզ հետ է բոլոր դժվարությունների մեջ, Աստված Իր հետեւորդներին չիոստացավ հանգիստ կյանք, ճիշտ հակառակը, ասաց. «Եթե մեկն ուզում է Իմ հետեւից գալ, թող ուրանա ինքն իրեն, վերցնի իր խաչը եւ գա Իմ հետեւից» (Մատթ. ԺԶ. 25): Ասաց, որ պիտի հալածվենք ու ատելի դառնաք Իր անվան պատճառով՝ միեւնույն ժամանակ անընդհատ կրկնեց. «Մի՛ վախեցեք»:

Ավետարանում, չվախենալու հետ մեկտեղ Տեր Հիսուս մատնանշում է հավատը: Նմանատիպ մեկ այլ հրաշքի ժամանակ, երբ Հիսուս սաստեց հողմը ու փոթորիկը սանձեց, զարմացավ Իր աշակերտների թերահավատության վրա ու հանդիմանեց նրանց՝ ասելով. «Ինչո՞ւ եք այդքան վախկոտ, ինչու՞ հաւատ չունեք» (Մարկ. Դ. 40):

Իհարկե աշակերտները, որ վախեցան, անհավատ չէին, տեսել էին Հիսուսի բազմաթիվ հրաշքները ու հավատում էին, ինչպես որ մենք էլ հավատում ենք այս պահին: Բայց երբ փոթորկալից դժվար պահը գա, հավատ կունենանք: Ուրեմն վախը եւ հավատը միասին երբեք չեն լի-

նում, կամ մեկն է կամ մյուսը, լույսի ու խավարի պես, որտեղ լույս կա, այնտեղ խավարն անհետանում է: Հետեւաբար Հիսուս ասում է՝ դժվար պահերին փնտրեք ձեր հավատը, եթե ունեք, ապա որքան էլ դժվար վիճակում հայտնվեք, կհաղթահարեք, կպահպանեք ձեր խաղաղությունը, խուճապի չեք մատնվի, հուսահատ չեք լինի: Հետեւաբար հավատքն այդպիսի օրերի համար է, ինչպես Պողոս առաքյալն է ասում. «Աստծու սպառազինությունը վերցրեք, որ չար օրը կարողանաք դիմագրել ու ամեն բան հաղթահարելով՝ հաստատուն կանգնել» (Եփես. 2. 13):

Սուրբ գրքում ամենաշատ օգտագործվող արտահայտություններից է. «Մի՛ վախեցիր»: Ուսումնասիրողները հաշվել են, որ Աստվածաշնչում 365 անգամ խոսվում է չվախենալու մասին: Կարծեք Աստված տարվա յուրաքանչյուր օր մեզ ասում է մի՛ վախեցեք, այլ հավատացե՛ք: Սա նշանակում է, որ հավատքով կարող ենք մեր կյանքի բոլոր խնդիրները հարթել առանց վախենալու:

* * *

Սիրելիներ, Հայոց անկախ պետականության մեջ պատերազմների արհավիրքներով, մեծագույն փորձություններով, փոթորիկներով, կորուստների ու ձեռքբերումների բովով անցած Հայոց Բանակն այսօր տոնում է կազմավորման 31 ամյակը: Անցնող 3 տասնամյակներին եւ առավելապես այսօր՝ մենք բոլորս վստահ գիտակցում ենք, որ մեր պետականության, անկախության, անվտանգության գլխավոր երաշխիքն ու հենարանը Հայոց բանակն է: Յուրաքանչյուր գիտակից հայ՝ անկախ մասնագիտությունից ու կարգավիճակից, Հայոց բանակի բաղկացուցիչ մի մասն է: Հետեւաբար այս օրը բոլորիս տոնն է, ուստի շնորհավորում եմ ամենքիս Հայոց բանակի տոնի առիթով:

Այսօր աղոթքով ենք հիշում մեր նահատակ հայորդիներին, որոնց անմահ անունները միշտ պիտի ապրեն մեր ժողովրդի հոգում, եւ նոր զավակների ծնունդով պիտի նորից ծնվի ու ապրի նրանցից յուրաքանչյուրը: Թող Աստված լույս դարձնի մեր նահատակների հոգիները, սփոփի ու մխիթարի նրանց հարազատներին եւ ապաքինի վիրավորներին:

Կորստյան ցավը կրելու հետ մեկտեղ, սակայն, չենք կարող չհիանալ մեր ազնվական սպաների ու զինվորների ամենօրյա սխրանքներով: Ուստի աղոթում եմ, որ Աստված զորացնի մեր հավատքը, ուժ եւ իմաստություն պարգևի Հայոց բանակի յուրաքանչյուր զինծառայողի՝ ական-

ջալուր լինելու աստվածային «Մի՛ վախեցիր» կոչին, պայքարի ոգով լցվելու, վճռական եռանդով գործելու, քաջությամբ հաղթահարելու փոթորիկներն ու դժվարությունները՝ հանուն վաղվա հաղթանակների:

Թո՛ղ Տեր Հիսուս Քրիստոսի սերը, շնորհներն ու զորակցությունը միշտ լինեն Հայոց բանակի հետ, ամեն:

